

ništva. Nahajali so se v jako žalostnem stanju ; mnogo jih je vsled slabe zdravniške potrebe pchabljenih. Bolgari so jih jako prisrčno in navdušeno sprejeli. Odpotovali so s 14 v Sofiji se nabajajočimi avstrijskimi oficirji čez Lom v domovino.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 27. novembra v Brežicah (svinjski sejem.)

Dne 29. novembra v Pischelsdorfu**, okr. Brežice; v Angerju**, okr. Birkfeld; v Oberdorfu, okr. Friedberg; v Neudau, okr. Hartberg; v Wenigzellu, okr. Vorau; v Weßkirchenu**, okr. Judenburg; pri Sv. Florijanu**, okr. Slov. Gradec; v Svičeni, okr. Maribor; pri Sv. Andražu v Slov. Gor., okr. Ptuj; v Rogatcu**, v Oblarnu, okr. G. obm.ing; v Langenwangu, okr. Müritzschlag; pri Sv. Andražu, okr. Lipnica; v Strzbu**, okr. Lipnica; v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 1. decembra v Lučanah, okraj Ormož; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 2. decembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (konjski in klavni sejem).

Dne 3. decembra v Geisttalu, okraj Voitsberg; na Planini**, okr. Kozje; v Oberzeiring; pri Sv. Tomažu, okr. Ormož; v Pürggu, okr. Irđning; v Konjicah**; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 4. decembra v Wiesen**, okraj Ivnic; v Gasenu, okr. Birkfeld; v Wildalpen, okr. St. Gallen; Liezen; Sv. Barbara v Halozah**, okr. Ptuj; Vorderberg, okr. Leoben; Šmarje pri Jelsah**; Brežice (svinjski sejem).

Dne 5. decembra v Trbovljah, okraj Laško.

Dne 6. decembra v Frchnleiten; v Kirchorst. Št. Marein, okr. Gradec okolica; Wundschuh**, okr. Gradec okolica; Stallhofen, okr. Voitsberg; Felddorf**, okr. Kozje; Sevnica**, Saldenhofen**, okr. Mahrenberg; Mureck**, Traboch, okr. Leoben; Luče, okr. Arnož; Lasnitz Lambrecht**, okr. Morau; Doberna**, okr. Celje; Edelschrott**, okr. Voitsberg; Ormož*, Št. Marein**, okr. Bruck.

* * *

Obdelovanje brazd za grah v jeseni.

Zgodnja zelenjava se bo visoko cenila zlasti v bodočem letu, ker bodo dovozi iz juga, zlasti iz Italije najbrž deloma ali popolnoma izostali. Zatorej bi morali misliti že sedaj na zelenjavo, ki se lahko v kuhinji porabi zelo zgodaj, že koncem maja, to je vrtni grah. Najbolj primerno je, ako se za to določene grede prekopa že zdaj v pozni jeseni in pustijo črez zimo ležati v neobdelani grudi. Zelo koristen je za grah fosforjev gnoj — superfosfat in idealfosfat; tega se natrosi 3 do 4 deke na 1 kvadratni meter grede enakomerno na neobdelano zemljo kratko pred setvijo. Tudi ugodno vpliva na razvoj in rodovitnost graha gnojenje z lesnimi pepelom po zimi. V jeseni prekopane grede se po končani zimi, kakor hitro se zemlja osuši, ne prekopavajo še enkrat, ampak jih je treba samo poravnati z železnimi grabljami. Tako so pripravne za nasad semena. Izkusnja je učila, da v pred zimo prekopanih gredah grah ne raste tako močno v zelenje, zato pa prinese več sadu kakor v gredah, ki so bile prekopane kratko pred setvijo. Zatorej bi bilo treba že pred zimo prekopati grede, v katere so bo sadil grah v prihodnjem letu.

Špinača po zimi.

Na mnogih izpraznjenih vrtnih gredah se je v jeseni nasadila špinača, ki se je v zadnjih vlažnih tednih dobro razvijala in dala ob dneb, ko ni bilo mesa, poleg krompirja redilno, okusno prikuho. Ko pride snežno vreme, se seveda neha obiranje listov špinače in se more še le zopet začeti, kadar sneg skopni. Da bo bilo mogoče tudi po zimi pripravljati špinačno prikuho, moramo že, predno zapade velik sneg, ograditi špinačne grede z nizkimi deskami ali krajniki in pokriti z deskami, s pokrovil zabojev ali s fizičnimi koli. da ne pride sneg blizu. Tako se lahko sneg z lopato odstrani in špinača celo zimo nabira. Ravno tako se lahko stori z gredami za motovilec, ki je kakor znano po zimi istotako zelo priljubljena solata.

Hlevni gnoj na gnojšču.

Ako se hlevni gnoj ne naklada primerno, se dostikrat izgubi prav mnogo najdragocenejše redilne snovi za rastline, dušika. Najmanjših izgub se je bati, ako nalagamo gnoj takoj, ko ga spravimo s hleva, na gnojšču enakomerno na široko in pustimo, da ga potepajo živali. Tako ne pride tako lahko zrak v gnoj in se tudi ne dela toliko soliterne kisline. Ako leži gnoj narahlo in pripušča zrak zraven, bo kmalu spremenil amonijak, ki je v gnoju, v soliterno kislino, ki se pa istotako lahko izgubi vsled živih bitij, ki pokončujejo soliter. Zatorej je bolje, da se zabrani tvorjenje soliterne kisline, kar lahko dosežemo s tem, da nakladamo gnoj na vlažnem in trdem prostoru, ker se s tem zadržuje zrak, da ne more priti v notranji kup gnoja. Pristop zraka tudi dobila je te dni od enega svojih kupecv sledeče priznanje: valno pismo: „Genji f. ur Max Böhnel, Dunaj. Po inzerih opozorjen na Vašo cenjeno firmo, kupil sem začetkom vojne eno budilnico Vašega fabricata, ki sveti Čutim se dolžnega, izreči Vam polno zahvalo. O dobroti sami ni izgubiti nobene besede, le svetilo nas vsak dan vsled svoje intenzivnosti iznenada. Pravi čudež je imenovati, da budilnica sploh še gre, ker je na maršu jako veliko trpela. Od bojišča Vas najbolje posdravljam z velepostovanjem Franc Gstattnera vojna pošta 100.

Oton Brüderna, strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Proti Italiji. Ljuti boji v prostoru med izlivom Vipave in San Martinom trajajo dan in noč naprej. Severno Monte San Michele napadel je sovražnik neprenehoma z močnimi silami. Večkrat se mu je posrečilo vdreti v naše jarke; ali v večernem nočnem boju vrgli so ga pridni inf. regimenti št. 7 in 27 (Korošci in Štajerci) zopet nazaj. Napad Italijanov na Monte San Michele izjalovil se je kakor vsi prejšnji. Tudi pri San Martino divjal je boj celi dan semintja; pozno zvečer se je honvedčetam posrečilo, da so pridobile tudi tukaj naše postojanke popolnoma nazaj. Goriški o mostičje, južni del mesta, vasi Savodna in Rupa stale so pod ljutim artilj. ognjem. Več sovražnih bataljonov napadlo je pri Oslaviji. Bili so nazaj vrženi, 2 kompaniji uničeni. Dva naša letalca metala sta bombe na Tolmezzo.

Balkan. Črnogorci bili so tudi vzhodno od Foče nazaj vrženi. Južno vzhodno od Senice prekoricali smo črnogorsko mejo. Pri večerj poročanem zavzetju Mitrovice vjeli smo 10.000 Srbov in zaplenili 6 možnarjev, 12 topov, mnogo vozov, streliva vsake vrste, 7 lokomotiv, 130 vagonov z mnogim vojnim materijalom. V bojih pri Prištini vjelo se je 6800 Srbov in zaplenili 6 srbskih topov.

Nemško poročilo.

Armada Köveš je v bojih pri Mitrovici vjela 10.000 Srbov in zaplenila 19 topov. V bojih za Prištino in ob Sitnici vjeli smo 7400 Srbov in zaplenili 6 topov. Plen na vojnem orožju in zalogah je znaten.

Bolgarsko uradno poročilo od 22. novembra.

K. B. Sofija, 23. novembra. V Kosovi dolini trajajo boji naprej. Zaplenili smo 6 topov za hitro streljanje, 2 poljska topova, veliko množino streliva in drugega vojnega materijala ter napravili veliko število vjetih. Na ostalih frontah nobene spremembe.

Srbski prestolonaslednik obkoljen?

„Az Est“ poroča iz Niša o pogovoru z bolgarskim generalom Bojadjevom, ki je baje m. dr. dejal: Mi imamo zdaj nalogo, za srbsko umikanje še odprte duri zapreti. Ležijo med Novipazarjem in Prištino. Upamo, da bodemo Srbe tukaj obkolili, katerih zadnja postojanka je Goljak-Planina. Mogoče, da bude Goljak-Planina Sedan za ostanke srbske armade. Vemo, da se nahaja tam gori tudi srbski prestolonaslednik Aleksander in da od tam ne more več zbežati, k večjem na letalnem stroju. Ali letalni stroji so nevarni. V stari Srbiji in v Sand-

žaku, bude tekomo dveh tednov vse gotovo. Potem bodemo tudi s Francozi in Angleži gotovi postali. To tudi ne bude težavna naloga! (To poročilo ni uradno in se mora torej previdno sprejeti).

Kdor je v spodnjem telesu občutljiv in trpi na zamašenju, naj ne vzame nikdar krepko pivljavice, krevesju škodljive odvajalno sredstvo, marveč le Fellerjevo mlo učinkujoče, neškodljive Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. Eno povzročijo lahko odvajanje, brez da bi škodovale krevesju in so najprijetnejše odvajalno sredstvo. 6 škatlic pošlje franco za 4 K 40 h edino pristne lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-rg št. 841 (Hrvaško), Fellerjeve bolečine odpravljajoči fluid z zn. „Elsa-fluid“, 12 steklenic franko 6 kron, zamore se obenem naročiti, ako se hoče imeti pri hiši zanesljivo sredstvo, ki je vsakdo hvati, ki jo je poskusil. (b)

Znana f. ur Max Böhnel, Dunaj IV., Margarethenstrasse 27/51 dobila je te dni od enega svojih kupecv sledeče priznanje: valno pismo: „Genji f. ur Max Böhnel, Dunaj. Po inzerih opozorjen na Vašo cenjeno firmo, kupil sem začetkom vojne eno budilnico Vašega fabricata, ki sveti Čutim se dolžnega, izreči Vam polno zahvalo. O dobroti sami ni izgubiti nobene besede, le svetilo nas vsak dan vsled svoje intenzivnosti iznenada. Pravi čudež je imenovati, da budilnica sploh še gre, ker je na maršu jako veliko trpela. Od bojišča Vas najbolje posdravljam z velepostovanjem Franc Gstattnera vojna pošta 100.

Veselo presenečenje za naše junake je prava Böhnel-vojna ura od znane f. ur Max Böhnel, Dunaj IV., Margarethenstrasse 27/51. Izdelana je jako osušno, imajo dobro anker-kolesje in je stalni spomin na veliko svetovno vojno. Na zahtevo dobi vsak čitatelj našega lista novi ilustr. katalog zastonj in poštino prosto. Z dostuje dopisnica z natančnim naslovom.

Pri vladujočem gorakem letnem času je pripravljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na današnji inzerat Lysoform-tvornice

Mleka je malo in dostikrat se ga ne more otrokom toliko dati, kakor bi bilo to želiti. V obliki puddingov, narejeno iz dra. Oetker p u d d i n g - p r a š k a, 1/2 litra mleka, 5 dg sladkorja, zamore se mleko štediti in vendar otroškemu organizmu zaželjeno redilno sredstvo dovesti Vesele je videti, kako se otroci vsake starosti na teh puddingih razveselijo.

Šibove metlje

se nakupijo v večjih množinah. — Ponudbe pod navedbo cene in vpošiljativi ene vzorne metlje na „Material-Magazins-Verwaltung der k. k. priv. Südbahn-Gesellschaft“ v Mariboru, Kärntnerbahnhof. 514

Zdravniki
priporočajo kot izborno sredstvo proti kašlju

Kaiserjeve prsne karamele
s 3 smrekami

Milijoni
rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru, zasilin enju, krčmenju in oslovskemu kašlju, zato so dobrodošlo vsakemu vojaku.

6100 nct. potr. spričeval zdravnikov in zasebnikov jamčijo za sigurni uspeh.

Jako uspešni in dobrookusni bomboni. Doza 20 in 40 vinarjev. Cena 20 vinarjev. Se dobi pri H. Melitor, apoteka v Ptuj, Ig. Behrbalk, apoteka v Ptuj, Karl Herrmann, Laški trg, A. Elsbacher, Laški trg, A. Plunger, apoteka, Podčetrtek, Hanschinderschitsch, apoteka v Brežicah. 504/2

Nemška stenografinja in strojna pisarka

začetnica, 15 let stara, ki je meščansko šolo absolvirala. išče službo pod „T. O. 3“ poste restante, Studenice pri Mariboru. 511

Viničar

priden in delaven se sprejme. — Vprašanje na upravo tega lista. 512

Gospodinja

(Wirtschaftlerin) se sprejme pri starejšemu pestniku. Naslov pove uprava tega lista. 510

Majer ali ofer

z večimi delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji takoj sprejme. — Vprašanja na Otto Schwarschnig v Majšpergu pri Ptuj. 513

Viničar

s 4 delavskimi močmi se išče. Vprašanja na Simon Hutter Ptuj. 508

Safer neoženjen.

se priporoča za eno službo na kakšno graščino za poljsko delo ali h goricam, ker se tudi spozna pri vsakem delu, zmožen slovenskega in nemškega jezika. Naslov pri upravi „Štajerca“. 502

Kuharica,

pridna, zvesta in delavna se pod dobrimi pogoji takoj sprejme pri g. L. Slawitsch, 506 trgovcev v Ptuj. 513

Pridna prodajalka

za mešano blago in mlad komi špicerijske stroke se proti dobremu plačilu takoj sprejmeta pri Friedrich Jakowitsch v Celju. 491